

2015-05-11

Svenska Kraftnät

Synpunkter med anledning av Svenska Kraftnäts kraftiga avgiftshöjningar

Oberoende Elhandlare(OE) skriver med anledning av Svenska Kraftnäts (SvK) kraftiga avgiftshöjningar.

Höjningarna genomfördes i augusti 2014 och i februari 2015: Från 2,0 till 2,8 SEK/MWh den 1 aug 2014 och från 2,8 till 4,0 SEK/MWh den 1 feb 2015. Konsekvensen av höjningarna i kronor blir påtaglig. Tillsammans innebär de båda höjningarna en överföring av ca 280 miljoner kronor per år från det svenska elhandelskollektivet till SvK. Sammantaget innebär de två höjningarna en ökning av avgifterna med 100%.

Tidpunkt och den korta tiden mellan prishöjningarna

OE är tveksam till principen att genomföra så kraftiga höjningar i två steg med bara ett halvårs mellanrum. Vidare anser vi att tidpunkten den 1 augusti är sällsynt illa vald med tanke på systemmässiga ändringar i priselement inför fakturering, information till kunder och beredskap hos elhandelsföretagens kundtjänster. Traditionellt har SvK korrigerat sina avgifter runt årsskiftet eller i samband med "effektreservtid" okt/nov. Höjningarna har dessutom ofta varit rätt små, så det har gått att ignorera dem helt eller åtminstone kunna släpa några månader. Den totala höjningen på 2 SEK/MWh reducerar marginalerna avsevärt för elhandelsföretagen och motsvarar halva marginalen för flera elhandlare.

Fortsatta prishöjningar

SvK har ändrat principen för avgiftsberäkningen. Motivet för avgiftshöjningarna är ökade kostnader för reserver, vilket rimligtvis borde ha gått på avgiften för effektreserven, samt önskan att få ett överskott i stället för ett underskott och förväntade ökade kostnader i framtiden. SvK har även flaggat för fortsatta höjningar. Det pågår en nordisk översyn av hur avgifterna ska sättas. I dag är det stora skillnader i förbrukningsavgifterna mellan de nordiska länderna.

Förslag till ändring av allmänna avtalsvillkor

Vi kan konstatera att det har varit en dålig framförhållning från SvK:s sida. För att elhandeln ska kunna hantera så kraftiga avgiftsökningar utan att det ska få en förödande effekt på resultatet, är en möjlig lösning att elavtalen skrivs så att dessa avgifter hanteras på samma sätt som skattehöjningar och kan vidare föras till kunderna.

Vi ser därför ett behov av att SvK bör agera med en bättre framförhållning och vi anser att det bör räcka med en avgiftshöjning per år. Vi tycker vidare att det vore bra SvK om arbetade med och publicerar någon form av rullande prognos för framtida avgiftsförändringar, så att det blir mera förutsägbart. Vi tycker att SvK borde ansluta sig till en modell som tillämpas av andra monopolföretag. Som exempel kan nämnas att Trafikverket måste publicera avgifterna för 2017 i december 2015.

Vidare anser vi, att om en ändrad princip för avgiftsberäkningen genomförs, så anser vi att det bör finnas ett tak för de årliga avgiftsökningarna och det i stället får spridas ut under flera år. Till sist efterlyser vi en harmonisering av de nordiska förbrukningsavgifterna.

För Oberoende Elhandlare

Johan Öhnell

Bo Lindörn